

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

321

Vragen van het lid **Marcouch** (PvdA) aan de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie over *medische zorg voor gedetineerden* (ingezonden 5 september 2014).

Antwoord van Staatssecretaris **Teeven** (Veiligheid en Justitie) (ontvangen 22 oktober 2014) Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2014–2015, nr. 83

Vraag 1

Kent u de uitspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) van 4 september 2014 in de zaak Rudyak v. Ukraine¹ en herinnert u zich uw antwoorden op eerdere vragen over medische zorg voor gedetineerden?²

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Deelt u de mening dat uit de bovengenoemde uitspraak, met name overweging 58, blijkt dat arrestanten bij aankomst op een politiebureau recht hebben op medisch onderzoek? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 2

Uit de EHRM-uitspraak Rudyak volgt dat een medisch onderzoek een fundamentele waarborg vormt tegen mishandeling van gedetineerde personen. Deze waarborg dient twee doelen. Enerzijds biedt het bescherming aan de gedetineerde en anderzijds stelt het de overheid in staat een plausibele verklaring te kunnen geven voor mogelijke verwondingen. Het EHRM geeft in de uitspraak geen nadere invulling aan deze waarborg noch stelt het EHRM de wijze waarop medisch onderzoek zou moeten plaatsvinden vast. Uit de uitspraak volgt dus niet dat iedere arrestant direct bij aankomst op het politiebureau dient te worden onderzocht door een arts.

¹ Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2013–2014, nr. 2694

² Case of Rudyak v. Ukraine (Application no. 40514/06), JUDGMENT STRASBOURG 4 September 2014

Vraag 3

Deelt u de mening dat in het niet in overeenstemming met bovengenoemde uitspraak is dat een arrestant bij binnenkomst slechts door een niet medisch geschoolde arrestantenwacht wordt bevraagd en dat er pas een arts wordt ingeschakeld als de antwoorden van de arrestant daar aanleiding toe geven (zie uw antwoord op de eerder gestelde vragen 2 en 3)? Zo ja, wat gaat dat voor de praktijk dan wel regelgeving omtrent medisch onderzoek van arrestanten betekenen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 3

Nee, die mening deel ik niet.

Onder het EVRM heeft iedere gedetineerde vanaf het allereerste begin van vrijheidsontneming recht op toegang tot een arts.⁴ Dit is echter niet hetzelfde als de verplichting om in alle gevallen door een arts te laten beoordelen of de arrestant medische zorg nodig heeft; het initiatief wordt in beginsel bij de gedetineerde gelegd.

Wel heeft de overheid onder de artikelen 2 en 3 EVRM ook een positieve verplichting om zorg te dragen voor de gezondheid van gedetineerden in situaties waarin autoriteiten «op de hoogte zijn of hadden kunnen zijn» van een serieus gezondheidsprobleem dan wel een acuut gevaar voor zijn leven is.⁵

Er bestaat dus een recht op toegang tot medische zorg, maar dit recht strekt niet tot de plicht voor de overheid om gedetineerden – over wiens gezondheidssituatie in beginsel geen reden tot twijfel bestaat – bij aanvang van de voorlopige hechtenis altijd te laten onderzoeken door een arts.

Vraag 4

Bent u in het licht van bovengenoemde uitspraak van het EHRM nog steeds van mening dat met de wijze waarop de politie arrestanten bij binnenkomst op medische complicaties toetst, uitvoering wordt gegeven «aan de waarborgen zoals deze zijn vastgelegd in artikelen 2 en 3 EVRM»? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet en wat zijn de gevolgen daarvan?

Antwoord 4

Ja, omdat alle personen die bij de politie worden ingesloten nu reeds bevraagd worden over hun gezondheid. Op basis hiervan wordt al dan niet een arts gewaarschuwd, die vervolgens verantwoordelijk is voor de medische begeleiding en behandeling.

Zoals ik in eerdere Kamervragen over dit onderwerp gemeld heb, heeft de Nationale Politie in samenwerking met de GGD een protocol opgesteld waarin het tijdig inschakelen van medisch geschoold personeel is geregeld. Dit houdt onder meer in dat beoordelingen van ziekteverschijnselen bij personen in cellencomplexen of ophoudruimtes van de politie niet uitgevoerd dienen te worden door politieagenten of arrestantenverzorgers.

Het protocol is erop gericht om de risico's tot het uiterste minimum te beperken. Dit heeft ook de serieuze aandacht van de afdelingen Arrestanten-taken van politie. Bovendien wordt dit onderwerp ook nauwgezet gevolgd door de CPT en de Inspectie van Veiligheid en Justitie en de Inspectie voor de Gezondheidszorg.

Ten overvloede merk ik op dat het CPT in haar laatste rapporten met betrekking tot de situatie van gedetineerden in Nederland in 2011 en 2007 de toegang tot de medische zorg van personen die ingesloten zijn bij de politie adequaat heeft bevonden.⁶

³ Aangangsel Handelingen, vergaderjaar 2013–2014, nr. 2694

⁴ EHRM 18 september 2008, Türkan t. Turkije, nr. 33086/04, § 42, EHRM 22 oktober 2002, Algür t. Turkije, nr. 32574/96, § 44.

⁵ EHRM 26 oktober 2000, Kudla t. Polen, nr. 30210/96, § 94. En zie bijvoorbeeld EHRM 27 juni 2000, İlhan t. Turkije, nr. 22277/93, § 86–87; EHRM; 13 september 2005, Ostrovár t. Moldavië, nr. 35207/03, § 85.

⁶ CPT/Inf (2012) 21 en CPT/Inf (2008) 2: «As was the case during the previous CPT visit, access to a doctor for persons in police custody was generally satisfactory. Upon a detainee's request – or if considered necessary by the police officer in charge – the duty doctor of the municipal or forensic medical service was summoned. The medical examination usually took place in designated area that guaranteed inter alia respect of medical confidentiality.»